

METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN
MEAH CIRÁÐDEHUS

Eräpassi 4

LUKIOLAISILLE

Saatteeksi

Eränkäynti – luonnossa liikkuminen, kalastus ja metsästys – on kuulunut suomalaiseen kulttuuriin jo niin kauan kuin täällä pohjolassa on ollut ihmisasutusta. Muinoin eränkäynti oli välttämätöntä ruuan hankintaa. Nykyisin ihmiset lähtevät metsään, merelle tai tunturiin rentoutumaan, rauhoittumaan ja etsimään elämyksiä. Eränkäynti ei ole vain saaliin saamista, vaan sen salaisuus piilee luonnon loputtomassa kauneudessa, joka yllättää kokeneenkin eränkävijän aina vain uudelleen. Eränkäynti on luonnon kokemista ja ymmärtämistä. Se on kourallinen mustikoita, nuotion lämpöä, saaliskalapannulla, kuikan huuto kesäillassa, peuran valkoisen hännän vilahdus ja onnellisen kulkijan väsyneet jalat retken päätyttyä.

Kädessäsi olevan eräpassin avulla pääset tutustumaan suomalaiseen eränkäyntiin. Tervetuloa mukaan!

Eräpassin suorittaminen vaatii 12 tehtävän tekemistä: aihealueita on neljä, joihin jokaiseen liittyen tehdään kolme tehtävää.

Tehtävät löytyvät osoitteesta: www.eräpassi.fi

Yhteystiedot

Metsähallitus, Eräpalvelut
PL 80,
00521 Helsinki
www.eräpassi.fi

Toimitus

Lotta Kirvesmies, Aku Ahlholm
Taitto: Tea Nevanperä
Piirretyt kalakuvat: Sakke Yrjölä
Kansikuva: Tea Nevanperä

Valokuvat

Passivihkon kuvat:
Metsähallitus, Markku
Pirttimaa, Aku Ahlholm,
Wikipedia Commons,

*Eräpassitehtävien
kuvaajat mainitaan
tehtävien yhteydessä.*

Eräpassi 4

Nimi _____

Aloituspvm. _____

Valmistumispvm. _____

Hyväksyjän allekirjoitus _____

Muistiinpanoja

1 Luonnossa liikkuminen

Luonnossa liikkuminen on monille harrastus, joka kohottaa kuntoa, rauhoittaa mieltä ja tuo elämyksiä. Luontoon pääsee vaikka omalta pihalta.

Innokas luonnossaliikkuja suuntaa kulkunsa kohti Lapin karuja tunturimaisemia, eteläisen Suomen hurmaavia aarniometsiä tai meren saarille. Suomi on suuri maa, josta löytyy upeita retkimaastoja.

Väritä kuvat, kun olet saanut tehtävät suoritetuksi!

Tehtävä 1:

Tehtävä 2:

Tehtävä 3:

Mitä tarvitaan mukaan eräretkelle?

Päiväretkellä varusteiksi riittävät sään mukaiset kengät ja vaatteet sekä sopivasti eväitä, mutta yön yli kestäväälle retkelle tai vaellukselle varustelista on jo paljon pidempi. Vinkkejä retkeilyyn löydät esimerkiksi luontoon.fi –sivuston retkeilyn abc -osiosta, jossa on ohjeita muun muassa retkipaikan valintaan, varusteisiin, suunnistamiseen retkiruokaan ja -ensiapuun liityen.

Minne voi mennä eräretkelle?

Linkkivinkkejä: www.eräluvat.fi

www.luontoon.fi/retkeilynABC

kunnan kotisivut

www.luontoon.fi/retkikohteet

www.retkikartta.fi

**Muista roskaton
retkeily!**

Luontoon ei saa jättää
roskia, ainoastaan
jalanjälkiä!

www.luontoon.fi
> roskatonretkeily

2 Jokaisenoikeudet

Jokaisenoikeudet (ent. jokamiehenoikeudet) koskevat jokaista Suomessa asuvaa tai oleskelevaa. Jokaisenoikeudet takaavat mahdollisuuden kulkea luonnossa ja hyödyntää luonnonantimia. Ne sisältävät myös viestin vastuullisuudesta: luontoa tulee kunnioittaa.

Väritä kuvat, kun olet saanut tehtävät suoritetuksi!

Tehtävä 1:

Tehtävä 2:

Tehtävä 3:

Jokaisenoikeudet lyhyesti

SAAT:

- Liikkua jalan, hiihtäen tai pyöräillen muualla kuin pihamaalla ja erityiseen käyttöön otetuilla alueilla (esim. viljelyksissä olevat pellot ja istutukset)
- Oleskella tilapäisesti alueilla, missä liikkuminen on sallittua (esim. teltailla riittävän etäällä asumuksista)
- Poimia luonnonmarjoja, sieniä ja rauhoittamia kasveja
- Onkia ja pilkkiä
- Kulkea vesistöissä ja jäällä

ET SAA:

- Aiheuttaa häiriötä tai haittaa toisille tai ympäristölle
- Häiritä lintujen pesintää tai riistaeläimiä
- Kaataa tai vahingoittaa puita
- Ottaa sammalta, jäkälää, maa-ainesta tai puuta
- Häiritä kotirauhaa
- Roskata
- Ajaa moottoriajoneuvolla maastossa ilman maanomistajan lupaa
- Tehdä avotulta ilman maanomistajan lupaa
- Kalastaa tai metsästää ilman asianomaisia lupia
- Pitää koiraan kytkemättömänä taajama-alueella, kuntopolulla tai toisen alueella ilman lupaa. 1.3.–19.8. välisenä aikana koira ei saa pitää vapaana edes omalla alueella.

Lupa on sijoitus luontoon!

Mistä saa kalastus- ja metsästyslupia?

www.eräluvut.fi

Kuka tarvitsee luvan kalastamiseen?

- Onkimiseen ja pilkkimiseen ei yleensä tarvita lupaa. Ole kuitenkin tarkkana, sillä joillakin alueilla voi olla kalastus kielletty! Voit tarkistaa kalastuskieltoalueet esimerkiksi netistä: www.kalastusrajoitus.fi
- Alle 18-vuotias saa kalastaa ilmaiseksi myös virvelillä, mutta 18–69-vuotiaiden on maksettava valtion kalastonhoitomaksu. Joillakin alueilla vaaditaan erillinen lupa. Tällaisia alueita ovat mm. koskikalastuskohteet tai kirjolohilammet. Voit tarkistaa kalastuskieltoalueet esimerkiksi netistä
- Pyydyskalastukseen tarvitaan kalastonhoitomaksun (18–69-vuotiaat) lisäksi vesialueen omistajan lupa. Ainoastaan valtion yleisellä vesialueella meressä saa pitää verkkoja ja katiskaa ilman kalastuslupaa. (ks. edellinen linkkivinkki)

3 Riistanhoito

Riistanhoito tarkoittaa riistaeläinten elinolosuhteista huolehtimista. Tavoitteena on ylläpitää hyvinvoivia riistaeläinten populaatioita. Riistanhoitoa ovat esimerkiksi lintujen pesimäpönttöjen ripustaminen, hirvieläinten ja jänisten talviruokinta, haitta- ja vieraslajien metsästys, riistaeläinten määrän säännölliset laskennat (esim. riistakolmiolaskennat) ja elinympäristöjen, kuten kosteikkojen, kunnostaminen.

Pohdi, millä tavalla mainitut esimerkit vaikuttavat eläinten elämään!

Suomessa on 60 riistaeläintä eli 34 nisäkästä ja 26 lintua, joita saa metsästää. Suuri osa näistä eläimistä on kuitenkin rauhoitettu ja osan vuodesta ja osan pyynti on luvanvaraista. Metsästyksen pitää pääsääntöisesti olla maanomistajan lupa. Jokaisen metsästystä harrastavan on suoritettava metsästyskortti.

Väritä kuvat, kun olet saanut tehtävät suoritetuksi!

Tehtävä 1:

Tehtävä 2:

Tehtävä 3:

Riistaeläimiä

Alla on kuvattu Suomessa tavattavia eläimiä. Ympyröi ne, jotka ovat riistaeläimiä.

Sepelkyyhky

Sinisorsa

Poro

Mäyrä

Kettu

Majava

Naali

Pulu

Merihanhi

Hirvi

Valkoposkihanhi

Metso

Villisika

Joutsen

Metsäjänis

Kanadanhanhi

Rusakko

Karhu

Lisätietoa

www.riista.fi > julkaisu > metsästyksen eettiset ohjeet

www.luke.fi

www.metsastajaliitto.fi

www.eräluvat.fi > metsästys

Suomen riista- ja rauhoitetut eläinlajit:

www.ymparisto.fi > luonto > lajit

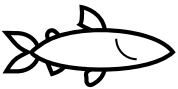
4 Kalastus

Kalastus on joillekin ammatti ja toisille kiva kesäpäivän ajanviete. Kalastustapoja on monenlaisia riippuen saaliiksi halutusta kalalajista tai vuodenajasta. Kalaan lähdetään etsimään elämyksiä, olemaan luonnossa ja rentoutumaan. Heittokalastus, onginta, pilkkiminen, perhokalastus vai katiska rantavedessä; mikä on sinun mielestäsi paras tapa kalastaa? Vastuullinen vapaa-ajankalastaja huolehtii siitä, että kalastaa oikeita lajeja, oikean kokoisia yksilöitä ja taskussa on tarvittaessa kalastuslupa.

Väritä kuvat, kun olet saanut tehtävät suoritetuksi!

Tehtävä 1:

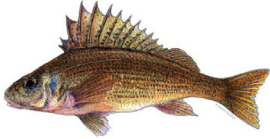
Tehtävä 2:

Tehtävä 3:

Suomalaisia kaloja

Tunnista kalalajit! Millaisella vesialueella ja millä kalastusvälineellä voit saada sen saaliksi?

Linkkivinkkejä:

www.vapaa-ajankalastaja.fi

www.eräluvut.fi/kalastus

www.luke.fi

Eräpassi 4

Neljäs eräpassi on suunnattu lukiolaisille tai vastaaville ikäryhmille.

Eräpassin voi suorittaa opettajan johdolla koulussa oppituntien aikana, retkipäivänä, luokkaretkellä, luontokoulussa, harrastuskerhossa ... missä vain!

Kerää suoritusmerkintöjä tähän passiin, lue lisätietoja, tee muistiinpanoja ja opi uutta sisällä ja ulkona luonnossa!

www.erapassi.fi